

تحلیل ورزش و تربیتبدنی در قانون پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران

عباس شعبانی^{۱*}، مرتضی رضائی صوفی^۲، سید سعید حسینی^۳

۱. هیات علمی دانشگاه آزاد واحد رودهن

۲. استادیار دانشگاه پیام نور

۳. کارشناسی ارشد مدیریت ورزش

(تاریخ دریافت: ۹۴/۰۴/۰۹ - تاریخ تصویب: ۹۴/۰۶/۱۸)

چکیده

هدف از انجام این پژوهش تحلیل ورزش و تربیتبدنی در قانون پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. این پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی و از لحاظ هدف کاربردی می‌باشد. نحوه جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش به صورت کتابخانه‌ای و پرسشنامه‌ای می‌باشد، اطلاعات از سند قانون پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰ - ۱۳۹۴) اخذ و پرسشنامه‌ای محقق ساخت از آن تدوین و پس از تایید روایی محتواهای آن توسط متخصصین پایابی آن توسط ضریب آلفای کرونباخ ۰/۶۹ محاسبه گردید. جامعه آماری این پژوهش شامل مدیران وزارت ورزش و اعضای هیات علمی مدیریت ورزش دانشگاه‌ها که مجموعاً در حدود ۱۷۹ نفر شناسایی گردیدند و پرسشنامه در میان آنها به صورت حضوری یا پست الکترونیک ارسال گردید که در حدود ۸۰ درصد پرسشنامه بازگشت و مورد تحلیل قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌های این پژوهش از آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید در بخش آمار استنباطی از آزمون‌های کلموگروف اسمیرنف، خی دو، آزمون فریدمن و آزمون کروسکال والیس استفاده گردید. نتایج نشان می‌دهد بطور کلی در تدوین قانون پنجم ساله پنجم توسعه کشور به اجرای چهار بخش ورزش کشور شامل ورزش آموزشی، همگانی، قهرمانی و حرفلایی توجه زیادی نگردیده است.

واژه‌های کلیدی: ورزش آموزشی، ورزش همگانی، ورزش قهرمانی، ورزش حرفلایی، قانون پنج ساله.

مقدمه

سابق را از این دسته برشموده‌اند.

۳- توسعه ورزش به مثابه صنعت: پس از دهه ۱۹۵۰ و بهره‌گیری ورزش از رسانه‌های جمیع بویژه تلویزیون سبب اقبال بی‌سابقه جامعه از ورزش شد. در نتیجه ورزش به عنوان کسب و کار^۱ بخشی از جامعه رواج یافت. کسب و کار ورزش نیازمند به مجموعه‌ای از ملازمات سازمانی، حقوقی و اجرایی بود. در برخی جوامع این ملازمات فراهم شد و ورزش به یک صنعت تبدیل شد. از این رو سهم ورزش در برخی ملل به حدود ۲ تا ۳ درصد تولید ناخالص ملی رسید، این دستاوردها سبب شد که برخی کشورها به توسعه ورزش از منظر توسعه یک صنعت می‌نگردند و از آن به عنوان وسیله‌ای برای رونق اقتصادی بهره می‌گیرند.

۴- توسعه ورزش به مثابه ابزار تربیت عامه: اقبال گسترده همگان از ورزش در جوامع پیشرفته صنعتی سبب شده است که ورزش به مثابه تربیت عامه در سال‌های اخیر بسیار پرطرفدار باشد. برای نمونه، اتحادیه اروپایی بر چنین رویکردی تأکید ویژه دارد. در آمریکای شمالی نیز ورزش را "دین جامعه مدنی" معاصر قلمداد کرده‌اند. چنین پنداری، نشان از اهمیت جایگاه تربیتی ورزش در جامعه دارد (احسانی، ۱۳۸۲).

توسعه ورزش ملی، بخش مهمی از توسعه اقتصادی - اجتماعی ملی است. رواج ورزش و فعالیت‌های بدنی، استقبال تمامی اقسام جامعه برای شرکت در برنامه‌های ورزشی و امور مربوط به آن، موجب افزایش نشاط و بهروری ملی می‌گردد. در فراهم آوردن نظام جامع توسعه تربیت‌بدنی و ورزش کشور، تفریحات سالم به عنوان فرآیند اصلی منظور گردیده است. از این رو نیاز به مدیران تعلیم دیده و تشکیل سازمان‌ها یا مواکز سیاست‌گذاری در اداره امور، بیش از پیش احساس می‌شود (احسانی و همکاران، ۱۳۹۳). بطورکلی انسان برای انجام هرگونه کار و فعالیتی که بخواهد انجام دهد نیازمند داشتن مدل و طرح کلی می‌باشد. حال این مدل هرچه ملموس‌تر و قابل مشاهده‌تر باشد، استفاده و بکارگیری آن راحت‌تر می‌باشد (غفوری و همکاران، ۱۳۸۶).

سه عامل، درگیر بودن نظام مدیریت دولتی کشور در بخش مدیریت ورزش، تعدد سازمان‌های سیاست‌گذار و برنامه‌ریز برای

سال‌هایی متمادی، مبلغان ورزش، سازمان‌دهنده‌گان واقعی ورزشی و هدایت‌کننده‌گان ورزشکاران بیش از آنچه که اکثر مردم می‌پندارند، به مدیریت رویدادهای ورزشی می‌پرداخته‌اند (پارکز، ۱۳۸۲). امروزه عده‌ای بر این عقیده‌اند که همه پیشرفت‌ها در رشته‌های مختلف علوم باید در نهایت با مدیریت علمی هدایت و راهبری گردد، بدون پیشرفت و استقرار مدیریت در سازمان‌های مختلف، دستاوردهای عظیم کنونی حاصل نمی‌شود. در بخش تربیت‌بدنی و ورزش، علم مدیریت هنوز جایگاه مناسب خود را پیدا نکرده است و شکاف عمیق بین نظر و عمل و غیرکاربردی شدن دانش تربیت‌بدنی، خود دلیل آن است که از امکانات و منابع موجود بدرستی بهره‌برداری نمی‌شود (سجادی، ۱۳۸۲).

کشورهایی که در ورزش پیشرفت داشته‌اند، سعی کرده‌اند با ارائه برنامه‌های توسعه و ایجاد استراتژی و ساختار مناسب، در جهت گسترش آن گام بردارند (پدری آذین، ۱۳۸۶). بطور مثال: در استرالیا آموزش و استخدام مریبان یکی از راهبردهای مهم در سند برنامه ملی در نظر گرفته شده است. کمیسیون ورزش استرالیا بخشی از طرح‌ها و برنامه‌های حمایتی خود را به توسعه نیروی انسانی سازمان ورزش اختصاص داده است (کمیسیون ورزش استرالیا، ۲۰۰۷). براین‌اساس رویکردهای توسعه ورزش ملی عبارتند از:

۱- ورزش مبتنی بر جامعه^۲: در این رویکرد تأکید بر این بوده بوده است که جامعه به سوی ورزش روی آورد، رواج ورزش در میان جامعه دارای دستاوردهای چندمنظوره است، افزایش نشاط و سلامت جسم و روان از آن جمله است. این شیوه در میان کشورهای اروپای شمالی و نیز در آمریکای شمالی رواج داشته است. با رواج ورزش در جامعه امکان پرورش و شناسایی استعدادها فراهم می‌شود.

۲- ورزش مبتنی بر نخبگان^۳: در این رویکرد تلاش بر این بوده است که بر توسعه و ارتقای ورزش برگزیدگان و نخبگان تأکید شود. در واقع توسعه در عرصه ورزش قهرمانی محوریت ویژه داشته است. البته در این میان به رواج ورزش در جامعه نیز مساعدت می‌شده است. در پارهای منابع، ورزش در بلوك شرق

3. Industry
4. Business

1. Community- Based
2. Elite- Based

مدیریت ورزش دانشگاهها که مجموعاً در حدود ۱۷۹ نفر شناسایی گردیدند و پرسشنامه در میان آنها به صورت حضوری یا پست الکترونیک ارسال گردید که در حدود ۸۰ درصد پرسشنامه بازگشت و مورد تحلیل قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌های این پژوهش از آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید در بخش آمار استنباطی از آزمون‌های کلموگروف اسمیرنف، خی‌دو، آزمون فریدمن و آزمون کرووسکال والیس استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱. نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنف در مورد متغیرهای پژوهش

نتیجه	سطح معنی‌داری	Z	متغیر
غیرطبیعی	.۰۰۱	۲/۱۹	ورزش آموزشی در قانون ۵ ساله پنجم کشور
غیرطبیعی	.۰۰۱	۲/۰۸	ورزش همگانی در قانون ۵ ساله پنجم کشور
غیرطبیعی	.۰۰۲	۱/۸۵	ورزش قهرمانی در قانون ۵ ساله پنجم کشور
غیرطبیعی	.۰۰۳	۲/۲۰	ورزش حرفة‌ای در قانون ۵ ساله پنجم کشور

جدول ۱ نشان می‌داد متغیرهای ورزش آموزشی، همگانی، قهرمانی و حرفة‌ای در قانون توسعه ۵ ساله پنجم کشور به دلیل اینکه سطح معناداری آنها کوچکتر از ۰/۰۵ می‌باشد، دارای توزیع طبیعی نمی‌باشد که در نتیجه پش فرض استفاده از آزمون‌های پارامتریک را دارا نمی‌باشد.

جدول ۲. نتایج آزمون خی‌دو برای معناداری سوالات پژوهش

سطح معناداری	درجه آزادی	آماره خی دو	سوالات متغیرها
.۰/۰۰۲	۲	۱۲.۲۸۶	۱ سوال
.۰/۰۰۱	۳	۳۶.۱۶۷	۲ سوال
.۰/۰۰۳	۲	۷.۲۴۰	۳ سوال
.۰/۰۰۲	۴	۱۶.۹۴۱	۴ سوال
.۰/۰۰۱	۲	۱۶۶۲۵	۵ سوال
.۰/۰۰۱	۳	۴۰.۷۲۰	۶ سوال
.۰/۰۰۳	۲	۱۱.۹۱۸	۷ سوال
.۰/۰۰۱	۳	۳۰.۴۲۹	۸ سوال

بخش ورزش و وابستگی مدیران باشگاهی به دولت از تهدیدهای محیط بیرونی مدیریت ورزش کشور شناخته شدند. توضیحات زیادی درباره منافع دولت در ورزش وجود دارد که اولین آنها تلاش برای استفاده از ورزش به عنوان ابزاری برای کنترل روابط اجتماعی و به تازگی، تلاش برای کنترل رفتارهای جوانان و رونق بخشیدن به اقتصاد است. دولتها از ورزش به عنوان ابزاری برای کنترل ناآرامی‌ها بهره می‌جویند، و در عین حال از این ابزار برای بهبود وضع آموزشی، استفاده می‌کنند و این دلایل مهم و اساسی دولتها را ترغیب به دخالت در ورزش می‌نماید (هیولیهان، ۲۰۰۲). در بیشتر کشورها نگرش دولت به ورزش نقش عمده‌ای دارد. نگرش دولتها می‌تواند از حمایت فعالانه تا نادیده گرفتن در نوسان باشد. ورزش برای دولتها مهم است زیرا فرصت‌هایی را برای جامعه فراهم می‌آورد مانند تشویق جوانان به مشارکت در فعالیت‌های ارزشمند اجتماعی، رشد سلامت، تبادل بین‌المللی، بهبود وضیعت تحصیلی، کسب اعتبار ملی و بین‌المللی (خیری و همکاران، ۱۳۸۴).

قانون پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران در جهت تعیین استراتژی‌ها، چشم‌انداز و برنامه‌های بلندمدت کشور از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۴ مشخص، تدوین و ابلاغ گردید تا کشور به صورت هدفمند بسوی توسعه و پیشرفت ناصل آید. در این برنامه پنج ساله قوانینی برای ورزش و تربیت‌بدنی اتخاذ گردیده است تا این بخش نیز رشد و توسعه بیشتری یابد، از مهمترین قوانین تصویب و ابلاغ شده در بخش ورزش می‌توان به مجوز دولت به منظور افزایش سرانه بهره‌مندی افسار مختلف مردم از فضاهای ورزشی.

روش تحقیق

این پژوهش از نوع توصیفی تحلیلی و از لحاظ هدف کاربردی می‌باشد. نحوه جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش به صورت کتابخانه‌ای و پرسشنامه‌ای می‌باشد اطلاعات از سند قانون پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) اخذ و پرسشنامه‌ای محقق ساخت از آن تدوین و پس از تایید روایی محتوایی آن توسط متخصصین پایابی آن توسط ضریب آلفای کرونباخ ۰/۶۹ محاسبه گردید. جامعه آماری این پژوهش شامل مدیران وزارت ورزش و اعضای هیأت‌علمی

مشاهدات بدست آمده از نتایج مورد انتظار به طور معناداری بالاتر می‌باشد که در ادامه تحلیل این سوالات مشاهده می‌گردد.

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد با توجه به معنادار شدن سوالات تحقیق ($p < 0.05$) نتایج بدست آمده معنادار بوده است و

جدول ۳. در قانون پنجم توسعه کشور تصویب شده است؛ (پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل به ورزش حرفه‌ای منعو است)

سوال	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
آیا چنین قانونی در کشور تا کنون اجرا گردیده است؟	۴۶ درصد	۳۸ درصد	۱۶ درصد	۰ درصد	۰ درصد
سوال	کاملاً نامناسب	نامناسب	بی تفاوت	مناسب	بسیار مناسب
آیا اجرای چنین قانونی (عدم پرداخت هزینه دولتی برای ورزش حرفه‌ای) از دیدگاه شما برای توسعه ورزش کشور مناسب می‌باشد؟	۱۴ درصد	۲۹ درصد	۶ درصد	۳۷ درصد	۱۴ درصد

ورزش کشور می‌باشد، با این وجود حدود ۸۴ درصد عنوان نموده‌اند این قانون در کشور طی سال‌های ابلاغ این قانون در کشور اجرایی نگردیده است.

همانطور که در جدول ۳ ملاحظه می‌گردد علی رغم اینکه ۵۱ درصد نمونه‌های پژوهش معتقد بوده‌اند قانون عدم پرداخت هزینه دولتی برای ورزش حرفه‌ای قانون تاثیرگذاری برای توسعه

جدول ۴. در قانون پنجم توسعه کشور تصویب شده است؛ (وزارت جهاد کشاورزی موظف است اراضی ملی غیرکشاورزی به استثناء اراضی واقع در مناطق چهارگانه محیط زیست به منظور احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی تأمین و به طور رایگان به سازمان تربیت‌بدنی و اگذار نماید)

سوال	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
آیا وزارت ورزش از این قانون استفاده لازم و مناسب را برای توسعه ورزش کشور برده است؟	۵۲ درصد	۴۲ درصد	۶ درصد	۰ درصد	۰ درصد

مناطق چهارگانه محیط زیست به منظور احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی تأمین و به طور رایگان به سازمان تربیت‌بدنی استفاده مناسب ننموده است.

همانطور که در جدول ۴ آمده است، حدود ۹۴ درصد نمونه‌های پژوهش عنوان نموده‌اند وزارت ورزش و جوانان از قانون و اگذار اراضی ملی غیرکشاورزی به استثناء اراضی واقع در

جدول ۵. در قانون پنجم توسعه کشور تصویب شده است؛ (بهره‌برداری از اماكن ورزشی سازمان تربیت‌بدنی در ساعات بلااستفاده جهت ارتقاء سلامت جسمی (دانش‌آموزان))

سوال	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
آیا وزارت آمورش و پرورش از این قانون استفاده لازم و مناسب را برای توسعه ورزش دانش‌آموزی برده است؟	۶۲ درصد	۲۴ درصد	۱۰ درصد	۴ درصد	۰ درصد

در ساعات بلااستفاده جهت ارتقاء سلامت جسمی دانش‌آموزان در سال‌های ابلاغ این قانون استفاده لازم و مناسب ننموده است.

در جدول ۵، ۸۶ درصد نمونه‌ها عنوان نموده است آموزش و پرورش از قانون بهره‌برداری از اماكن ورزشی سازمان تربیت‌بدنی

جدول ۶. در قانون پنجم توسعه کشور تصویب شده است؛ (افزایش سرانه فضاهای ورزشی دانش‌آموزان)

سوال	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
آیا قانون توسعه دولت برای افزایش سرانه ورزشی دانش‌آموزان تا کنون به خوبی صورت پذیرفته است؟	۴۷ درصد	۴۳ درصد	۱۰ درصد	۰ درصد	۰ درصد

کمک آموزش و پرورش در این ۵ سال (سال‌های ۹۰-۹۴) صورت نداده است.

جدول ۶ نشان می‌دهد ۹۰ درصد نمونه‌های پژوهش عنوان نموده‌اند دولت قانون افزایش سرانه ورزشی دانش‌آموزان را به

جدول ۷. در قانون پنجم توسعه کشور تصویب شده است؛ پیش‌بینی مکان‌های ورزشی برای جامعه روستایی

سوال	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
آیا قانون توسعه دولت برای افزایش سرانه ورزشی جامعه روستایی تا کنون به خوبی صورت پذیرفته است؟	۵۷ درصد	۲۳ درصد	۱۶ درصد	۴ درصد	۰ درصد

در جدول ۷ ملاحظه می‌شود در حدود ۸۰ درصد نمونه‌های روستایی را در قانون پنجم توسعه را تاکنون به خوبی صورت نداده است. پژوهش عنوان نموده‌اند دولت توسعه افزایش سرانه ورزشی جامعه

جدول ۸. در قانون پنجم توسعه کشور تصویب شده است؛ دولت مکلف است به منظور توسعه ورزش همگانی، قهرمانی و توسعه زیرساخت‌های ورزشی اقدامات زیر را انجام دهد:

سوال	بسیار کم اجرای گردیده	کم اجرای گردیده	متوسط اجرای گردیده	زیاد اجرای گردیده	به اندازه مناسب اجرا گردیده	بسیار عالی اجرا گردیده
اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای موردنیاز را در ردیف‌های مستقل در قالب بودجه‌های سنواتی منظور نماید.	۴۹ درصد	۴۱ درصد	۱۰ درصد	۰ درصد	۰ درصد	۰ درصد
اعتبار موردنیاز برای پرداخت تسهیلات در قالب وجوه اداره شده، یارانه سود و کارمزد و یا کمک‌های بلاعوض به مقاضیان این بخش	۵۴ درصد	۳۷ درصد	۶ درصد	۲ درصد	۰ درصد	۰ درصد

همانطور که در جدول ۸ مشاهده می‌گردد درصد بالایی از نمونه‌های پژوهش دولت اقدام مناسبی در خصوص توسعه ورزش قانون پنج ساله توسعه پنجم صورت نگرفته است.

جدول ۹. میزان توجه دولت به اجرای هریک از چهار بخش اصلی ورزش کشور در قانون برنامه پنجم توسعه کشور (۱۳۹۰-۱۳۹۴)

ورزش حرفه‌ای	ورزش قهرمانی	ورزش همگانی	ورزش پرورشی	بخش‌های اصلی ورزش
۳۲ درصد	۳۰ درصد	۳۶ درصد	۵۵ درصد	ناکافی
۴۶ درصد	۴۱ درصد	۹ درصد	۱۹ درصد	تا حدودی
۳۰ درصد	۳۶ درصد	۵۱ درصد	۲ درصد	اجرا گردیده
۱ درصد	۲ درصد	۲ درصد	۲ درصد	کاملاً کافی

کشور را پوشش نداده و میزان توجه به اجرای به آنها ناکافی می‌باشد و تنها در حدود ۴ درصد آن را کافی دانسته‌اند (در پرسشنامه مربوطه تمامی قوانین مرتبط با تدوین و اجرا ورزش در قانون مذکور توضیح داده شده بود).

در جدول ۹ ملاحظه می‌گردد از دید نمونه‌های پژوهش در هریک از چهار بخش ساختار ورزش کشور (ورزش پرورشی، همگانی، قهرمانی، حرفه‌ای) نزدیک به ۸۰ درصد معتقد بوده‌اند دولت و مسئولین مربوطه در تدوین قانون پنج ساله پنجم کشور (۱۳۹۰-۱۳۹۴) همه نیازهای چهار بخش اصلی ساختار ورزش

جدول ۱۰. رتبه بندی جایگاه چهار بخش اصلی ورزش کشور در قانون برنامه پنجم توسعه کشور (۱۳۹۰-۱۳۹۴) بوسیله آزمون فریدمن

ورزش حرفه‌ای	ورزش قهرمانی	ورزش همگانی	میانگین	توزیع خی دو	سطح معناداری	رتبه بندی (آزمون فریدمن)	۷/۵۹۲	۰/۰۵۵
۲/۰۵	۲/۷۳	۲/۰۵	۲/۷۳					
۲/۰۰	۲/۵۸	۲/۰۰	۲/۵۸					
۱/۸۷	۲/۲۶	۱/۸۷	۲/۲۶					
۱/۸۳	۱/۸۳	۱/۸۳	۱/۸۳					

زیادی با یکدیگر ندارند و میانگین‌ها نشان می‌دهد بطور کلی در تدوین و اجرای قانون پنجماله پنجم توسعه کشور به چهار بخش ورزش کشور توجه زیادی نگردیده است. میزان امتیاز سوالات بین ۱ (حداقل توجه) تا ۵ (حداکثر توجه) بوده است.

در جدول ۱۰ مشاهده می‌گردد از دید نمونه‌های پژوهش به اجرای ورزش پرورشی و قهرمانی بیشتر از ورزش حرفه‌ای و همگانی در قانون پنجماله پنجم توسعه کشور توجه صورت گرفته است، هر چند با توجه به اینکه میزان P معنادار نگردیده تفاوت

جدول ۱۱. مقایسه نظرات گروه‌های شغلی در ساختار ورزش کشور در قانون ۵ ساله پنجم کشور بوسیله آزمون کرووکال والیس (آزمون H)

متغیرها	توزیع خی دو	درجه آزادی	سطح معناداری
ورزش آموزشی در قانون ۵ ساله پنجم کشور	۰/۵۹۱	۲	۰/۷۴
ورزش همگانی در قانون ۵ ساله پنجم کشور	۱/۱۶۸		۰/۵۵
ورزش قهرمانی در قانون ۵ ساله پنجم کشور	۰/۷۳۸		۰/۶۹
ای در قانون ۵ ساله پنجم کشور ورزش حرفه	۰/۰۴۲		۰/۹۷

همگانی معروف شده است. هانسی (۲۰۰۲) بودجه ورزش همگانی دولت انگلیس را نسبت به ورزش قهرمانی ۲ الی ۳ برابر اعلام نمود و عنوان نموده دولت روسیه نیز ۷۰ درصد یارانه شرکت در ورزش‌های تفریحی و همگانی را پرداخت می‌کند. مول و همکاران (۲۰۰۵) در تحقیقی به اثر ورزش همگانی بر ورزش قهرمانی پرداختند آنها در مدل معروف اوقات فراغت خود، ورزش همگانی را پایه توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای دانستند. لارسون (۲۰۰۲) در پژوهش خود نشان داد دولت‌ها باید گسترش ورزش همگانی را سرلوحة برنامه‌های درازمدت خود قرار دهند در غیر این صورت باید در انتظار آمارهای نگران‌کننده بیماری‌ها، غیبت از کار در اثر بیماری‌های ناشی از کم تحرکی، افزایش مرگ و میر و کاهش سطح بهداشت عمومی باشیم. نتایج میانگین‌ها نشان می‌دهد بطور کلی در تدوین قانون پنجم ساله پنجم توسعه کشور به اجرای چهار بخش ورزش کشور توجه زیادی نگردیده است، در سال‌های اخیر موارد مشابه زیادی از بی‌توجهی دولت و قانون‌گذار در ارتباط با ورزش از قبیل عدم اجرای طرح جامع ورزش کشور در سال ۱۳۸۱، ضعف قوانین در حق پخش تلویزیونی برای باشگاه و فدراسیون، ضعف در قوانین در حق کپی رایت و تبلیغات در ورزش و عدم بسترسازی در جهت خصوصی‌سازی در ورزش مشاهده گردیده است، با وجود اهمیت ورزش دولت و قانون‌گذاران اهمیت خاصی در این قانون به ورزش اختصاص نداده‌اند، هیولیهان (۲۰۰۲) نشان داده است دولتها از ورزش به عنوان ابزاری برای کنترل ناآرامی‌ها بهره می‌جویند، و در عین حال از این ابزار برای بهبود وضع آموزشی، استفاده می‌کنند و این دلایل مهم و اساسی دولتها را ترغیب به دخالت در ورزش می‌نماید.

همانطور که در جدول ۱۱ ملاحظه می‌گردد فرض حکم پژوهش با توجه به معنادار نشدن تایید نگردیده است و می‌توان عنوان نمود تفاوت معنادار آماری بین نظرات سه گروه اعضا هیئت علمی، مدیران و کارشناسان خبره در ساختار ورزش کشور در قانون ۵ ساله پنجم کشور (ورزش آموزشی، همگانی، قهرمانی، حرفه‌ای) وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش نشان مشاهده شد ورزش‌های ۴ گانه (ورزش پرورشی، همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای) در قانون پنجم ساله پنجم کشور (۱۳۹۰-۱۳۹۴) از جایگاه مناسب و مطلوبی در این قانون قرار نگرفته است و در این بین بهترین جایگاه را ورزش پرورشی برخوردار بوده است که جایگاه همین مورد نیز از دید نمونه‌های پژوهش نامناسب می‌باشد. براساس نتایج این پژوهش در بحث جایگاه ساختار ورزش کشور در قانون برنامه پنجماله پنجم کشور، مشاهده گردید در اجرای ورزش پرورشی و قهرمانی بیشتر از ورزش حرفه‌ای و همگانی در قانون پنجماله پنجم توسعه کشور (۱۳۹۰-۱۳۹۴) توجه صورت گرفته است. ملاحظه می‌گردد در تدوین و اجرای قانون پنجم ساله پنجم کشور به ورزش همگانی کاملاً بی‌توجهی شده است، این در حالی است که غفوری (۱۳۸۲) عنوان نموده است سطح سلامت جامعه به ورزش همگانی مرتبط است و گروه‌های اجتماعی و سنی می‌توانند در آن شرکت کنند و دولتها نیز می‌کوشند با انواع وسائل تبلیغی و ارتباط‌جماعی در این زمینه گام بردارند. رایسد (۲۰۰۱) ورزش همگانی را با اهمیت عنوان داشته و به همین دلیل، قرن بیستم به قرن ورزش‌های المپیک معروف بود ولی قرن بیست و یکم به ورزش‌های

منابع

- احسانی محمد، امیری مجتبی، قرهخانی مجتبی (۱۳۹۳)، طراحی و تدوین نظام جامع ورزش حرفه‌ای کشور، مطالعات مدیریت ورزش، شماره ۱۷.
- بدری آذین، یعقوب (۱۳۸۶)، بررسی وضعیت ژیمناستیک در ایران با رویکرد تدوین نظام جامع، توسعه منابع انسانی در ورزش ژیمناستیک ایران، نشریه حرکت، شماره ۳، تابستان ۱۳۸۵
- پارکز، ژانت. (۱۳۸۲)، مدیریت معاصر در ورزش، ترجمه: احسانی م. چاپ اول. تهران. دانشگاه تربیت مدرس، دفتر نشر علمی.
- خیبری، محمد؛ الهی، علیرضا (۱۳۸۴)، مقایسه وضعیت باشگاه‌های لیگ حرفه‌ای فوتبال جمهوری اسلامی با توجه به معیارهای یوفا و باشگاه‌های منتخب ژاپن، کره جنوبی، امارات و ترکیه، فصلنامه پژوهش در علوم ورزشی، شماره ۸
- سجادی، نصرالله (۱۳۸۲)، مدیریت سازمان‌های ورزشی، چاپ دوم، انتشارات سمت.
- غفوری فرزاد (۱۳۸۲)، تعیین عوامل اصلی موثر بر گرایش به ورزش همگانی و قهرمانی برای تبیین راهبردهای ورزش در جمهوری اسلامی ایران. رساله دکتری دانشگاه تربیت مدرس.
- غفوری، فرزاد، هنرور، افشار، هنری، حبیب، علی، منیره (۱۳۸۶)، مطالعه انواع ورزش‌های همگانی و تفریحات مطلوب جامعه و ارائه مدل برای برنامه‌ریزی‌های آینده، طرح پژوهشی سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران.
- هیولیهان، (۲۰۰۲)، دلالت سیاست در ورزش، تربیت بدنی و تفریحات، ترجمه داود حیدری (۱۳۸۴)، نشریه آموزش علوم اجتماعی.
- Australian sports Commission (2007). planning in sport: A Good Guide for sporting Organizations ,www. Ausport. Gov. Au.
- Honcy Bourn J and Hill, M. (2002). “Physical education and sport study, Stanley thrones”, 2th edition.
- Houlihan, B.(2002). Sporting excellence, schools and sport development: The politics of crowded policy spaces. *European Physical Education Review*, 6.
- Larsen Knud. (2002). Effects of professionalization and commercialization.
- Mull Richard, F. Kathryn, G. Bayless, Craig M. Ross, Lynn M. Jamieson (2005). *Recreational Sport management*, Human Kinetics, 4th edition.
- Raised. Y, P. (2001). “Quality of life experience”, *journal of cancer nursing*, 24 (4).